
Tiekėjų kvalifikacijos tikrinimas

Arūnė Andrulionienė
Metodinės pagalbos skyriaus vyresn. patarėja

2021-01-14

Darbotvarkė

- Bendrosios nuostatos

- Kvalifikacijos reikalavimai:
 - teisė verstis atitinkama veikla
 - finansinis ir ekonominis pajėgumas
 - techninis ir profesinis pajėgumas

- Rėmimasis ūkio subjektų pajėgumais

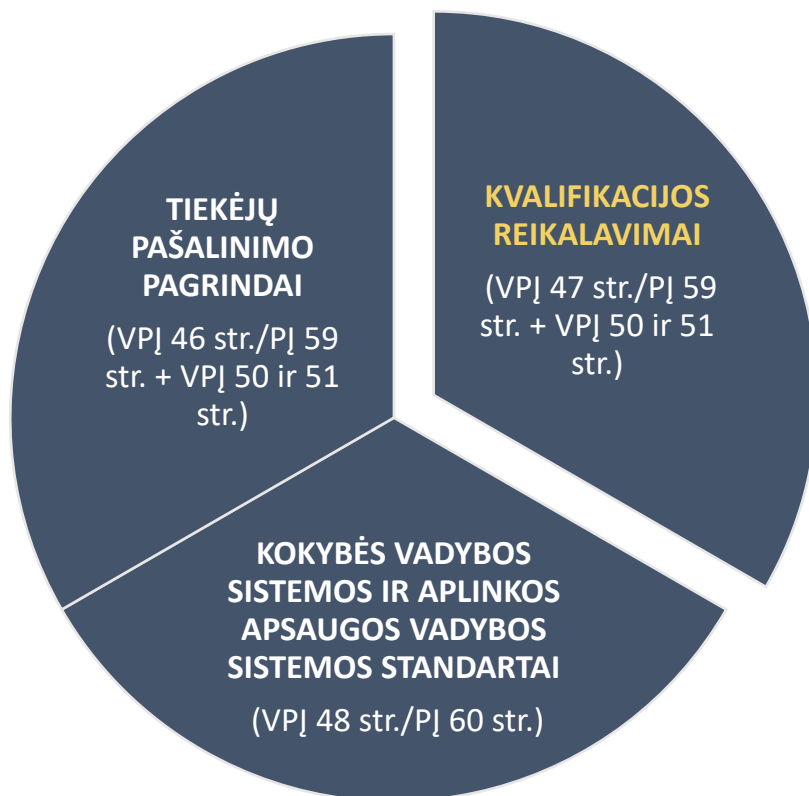

BENDROSIOS NUOSTATOS

VPĮ 35 str. 2 d./ PĮ 48 str. 2 d.

Pirkimo dokumentuose turi būti:

Atitiktį patvirtinančių dokumentų (informacijos) sąrašas (VPĮ 51 str.)

Paaiškinimas kaip reikalavimus turi atitikti bendrą paraišką ar pasiūlymą teikiantys tiekėjų grupės nariai

Reikalavimai dėl rėmimosi kitų ūkio subjektų pajėgumais (VPĮ 49 str./PĮ 62 str.)

Informacija, jog tiekėjas įsipareigoja, jog sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys

Subtiekimosi reikalavimai (VPĮ 88 str./PĮ 96 str.)

VPĮ 47 str. 1 d.

PV PAREIGA

išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas.

PV TEISĖ

skelbime apie pirkimą ar kituose pirkimo dokumentuose nustatyti būtinus kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus ir šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus ar informaciją.

LAT 2011 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. [3K-3-293/2011](#):

Tiekėjo kvalifikacija - objektyvi kategorija (juridinis faktas), kuri žymi tam tikrų praeities (pavyzdžiui, gautos pajamos) ar dabarties (pavyzdžiui, tiekėjo darbuotojų kompetencija) faktų egzistavimą. Tiekėjo kvalifikacija atitinkamam pirkimui gali būti arba pakankama, arba ne.

Tiekėjo kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentai – tik **juridinio fakto patvirtinimo šaltinis**, todėl ne konkretūs dokumentai, kaip tokie, lemia kvalifikacijos turėjimą. Tik kvalifikaciją pagrindžiančio dokumento nepateikimas nepaneigia kvalifikacijos kaip tam tikro juridinio fakto ar aplinkybių buvimo, jei jie iš tiesų egzistuoja.

VPĮ 47 str. 7 d., M 1 p.

Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal VPT patvirtintą [Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodiką](#) (patvirtinta VPT direktoriaus 2017-07-29 įsakymu Nr. 1S-105; nuo 2021-03-01 taikoma 2020-12-31 įsakymu Nr. 1S-177 patvirtinta redakcija).

Metodika privaloma vadovautis vykdant:

Tarptautinius pirkimus

Supaprastintus pirkimus

Vykdant mažos vertės viešuosius pirkimus Metodika yra rekomendacinė.

Rekomenduojama vadovautis metodikoje nustatytais principais

Visada PV privalo (VPĮ 17 str./PĮ 29str. 1–3 dalys):

- laikytis pagrindinių pirkimų principų;
- siekti, kad pirkimui skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai;
- dirbtinai neriboti konkurencijos.

Metodika. Sąvokos – sutarties vertė

BE PVM

≥ tarptautinio pirkimo vertė

Didelė numatoma pirkimo sutarties vertė

(M 2.1 p.)

supaprastinto pirkimo vertė

Vidutinė numatoma pirkimo sutarties vertė

(M 2.10 p.)

< mažos vertės pirkimo vertė

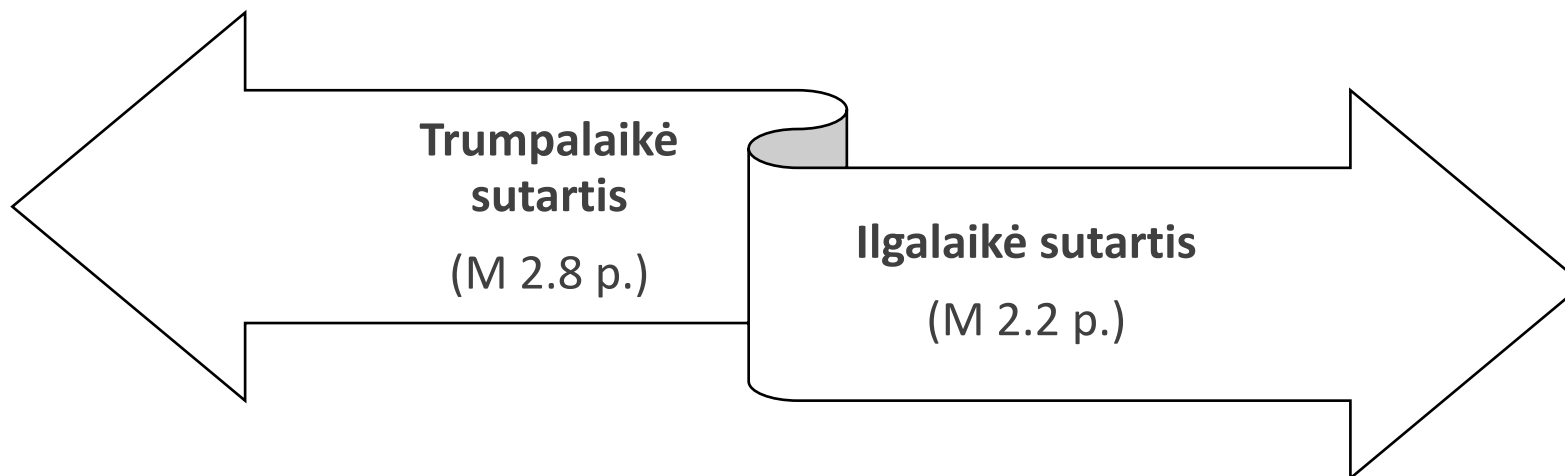
Maža numatoma pirkimo sutarties vertė

(M 2.5p.)

https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/tarptautinio_ribos/tarptautinio_vpi_2020.docx

Metodika. Sąvokos – sutarties trukmė

Prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis

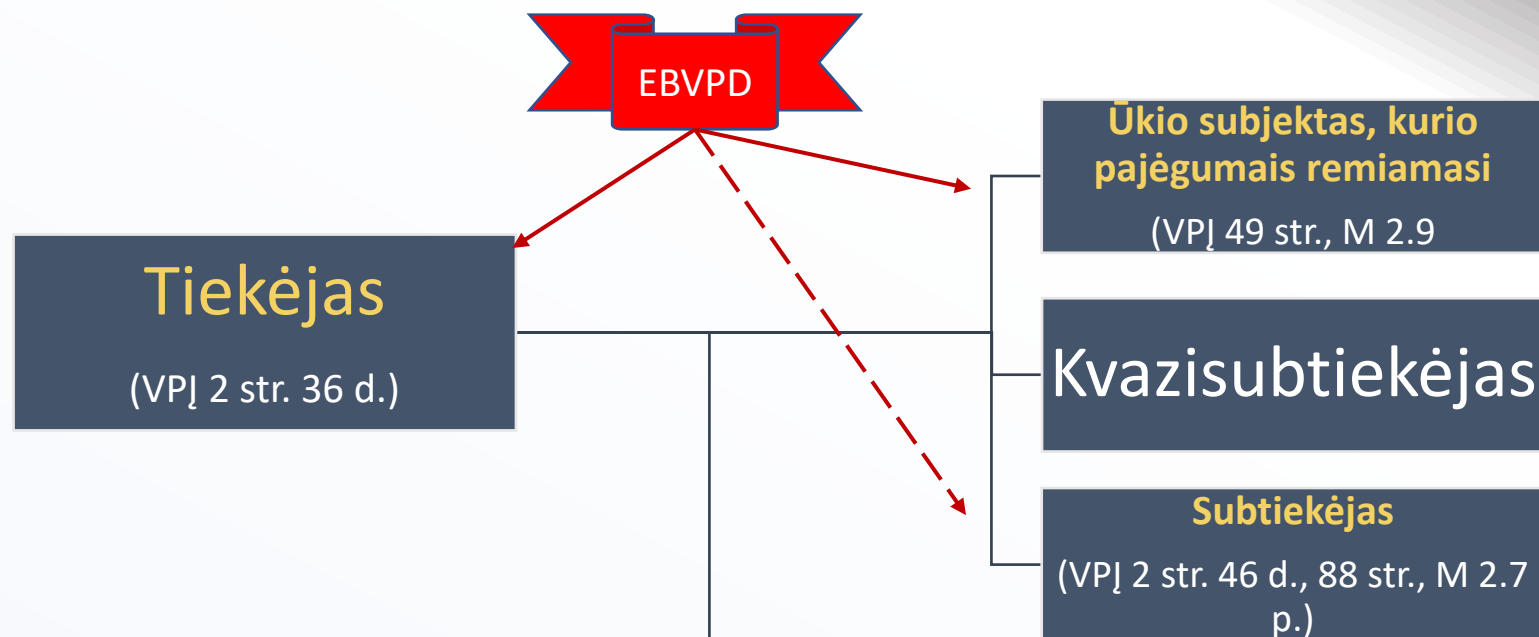
Sutarties įsigaliojimas

≤ 12 mėn.

> 12 mėn.

Metodika. Sąvokos – asmenys (subjektai)

Asmenys, kurie aktyviai
neprisidės prie sutarties
vykdymo
(M 8.3 p.)

Žr. kitoje
skaidrėj

LAT praktika: „*kitas ūkio subjektas*“ vs. „*subtiekėjas*“

LAT 2017-11-30 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-354-690/2017

- **Kito subjekto pasitelkimas** yra tokio pobūdžio ūkio subjektų santykiai, kai vienas ūkio subjektas, teikiantis pasiūlymą (paraišką) pirkime, ir, pripažinus jį laimėtoju, sudaręs ir vykdantis sutartį perkančiosios organizacijos naudai, bendradarbiauja su kitu ūkio subjektu, siekdamas *pirmiausia įrodyti kvalifikacijos reikalavimų atitiktį* pirkimo procedūros metu, nes jo nuosavi ištekliai (pajėgumas) nėra pakankami, *antra, perleisti dalį viešojo pirkimo sutarties vykdymo. Šie elementai (santykiai) gali tiek sutapti, tiek koegzistuoti atskirai.*
- Pirmasis ūkio subjektų bendradarbiavimo būdas (pajėgumo, priklausančio kitam subjektui, pasitelkimas kvalifikacijos atitikčiai įrodyti) savaime nereiškia, kad atitinkamą kvalifikaciją vertinimui pateikęs ūkio subjektas privalo tiesiogiai dalyvauti, vykdant viešojo pirkimo sutartį, t. y. naudojimasis kito subjekto pajėgumu automatiškai nesukuria subrangos teisinių santykių tarp išteklių turėtojo ir perkančiosios organizacijos.

LAT 2014-11-07 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-475/2014

- Sąvokos „**kitas ūkio subjektas**“ (fizinis ar juridinis asmuo) ir „**subrangovas**“ *netapačios*: subrangovai, kuriuos tiekėjai pasitelkia daliai viešojo pirkimo sutarties atlikti, iš esmės yra kiti (t. y. ne pats tiekėjas) ūkio subjektai, tačiau tam tikrais atvejais kiti ūkio subjektai nebūtinai perkančiosios organizacijos naudai tiesiogiai vykdo viešojo pirkimo sutartį.

LAT praktika:

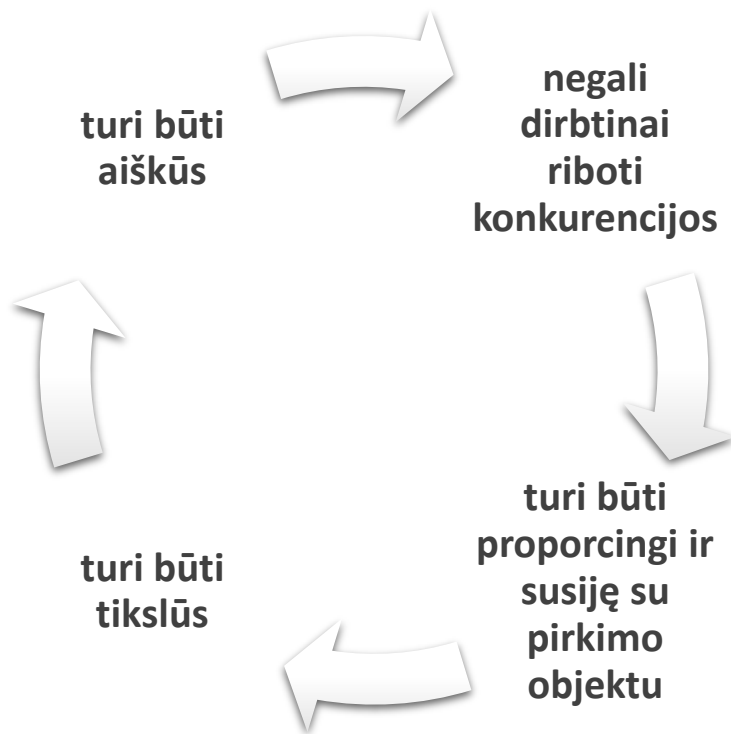
Nr. 3K-3-297/2011, 3K-3-508/2011, 3K-3-359/2012, e3K-3-354-690/2017

- Sprendžiant dėl subtiekimu (partnerystės) atskyrimo nuo paprasto priemonių, priklausančių kitiems subjektams, naudojimo vykdant viešojo pirkimo sutartį, pagrindiniu kriterijumi pripažįstami tokio subjekto veiksmai dėl pirkimo objekto (paslaugos, darbų). **Jei subjektas veikia aktyviai, savo veiksmis prisideda prie perkančiosios organizacijos poreikio pirkimo objektu tenkinimo, t. y. teikia ar vykdo dalį paslaugų arba darbų, priklausomai nuo veiklos organizavimo formos (subrangos ar partnerystės) gali būti pripažįstamas subtiekiu ar partneriu, išviešinamu teikiant pasiūlymu.** Tačiau *jei, vykdant viešojo pirkimo sutartį, tokio subjekto veikla apsiriboja tik prievolintais santykiais su tiekėju-kontrahentu dėl tam tikrų įrenginių, patalpų ir kt. (panauda, nuoma ir pan.), tai nepripažįstama viešojo pirkimo sutarties dalies vykdymu, t. y. subranga, partneryste.* Tokiu atveju tiekėjas–kontrahentas, naudojantis kitam subjektui priklausančia infrastruktūra, pats teikia ar atlieka paslaugas ar darbus, o kitam subjektui priklausančios infrastruktūros naudojimas yra tik priemonė ją teikti, bet ne subtiekimas ar subranga. Perkančiajai organizacijai paprastai nėra (neturi būti) svarbu, ar tiekėjas sutarčiai vykdyti reikalingą infrastruktūrą valdo kaip savininkas ar kitokiu teisėtu pagrindu, jai svarbiau įsitikinti, kad jis turės realių galimybių šia infrastruktūra naudotis.

Principai (VPĮ 47 str. 1 d., M 7 p.)

Kvalifikacijos reikalavimai (VPĮ 47 str.):

Metodikos 7 p.:

7.1. Visiems tiekėjams vienodi, tikslūs, aiškūs, objektyviai patikrinami, nurodyti pirkimo dokumentuose.

7.2. Skirtingose pirkimo dalyse gali būti skirtingi.

7.3. Negali dirbtinai riboti konkurencijos – turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu (vertinama reikalavimų visuma).

7.4. Tikslas atrinkti visus, kurie turi teisę ir yra pajėgūs vykdyti sutartį, o ne – atrinkti aukščiausią kvalifikaciją turinčius.

7.5. Nekeliami reikalavimai, kurie dėl savo pobūdžio yra pirkimo sutarties vykdymo dalykas.

7.6. Nustatant atsižvelgiama į visas su pirkimu susijusias aplinkybes: objekto specifiką, apimtį, pirkimo sutarties vykdymo sąlygas (trukmę, apmokėjimo sąlygas ir kt.), numatomą sutarties vertę ir kt.

8.7. Draudžiama nustatyti išimtinai su nacionaline priklausomybe susijusius kvalifikacinius reikalavimus.

Pirkimo dokumentuose turi būti:

(VPĮ 35 str. 2 d. 2-5 p./ PĮ 48 str. 2 d. 2-5 p., M 8 p.)

- 8.1. Paaiškinimai kaip bendrą paraišką ar pasiūlymą teikiantys tiekėjų grupės nariai turi atitikti kv. reikalavimus.
- 8.2. Rėmimosi kitais ūkio subjektais, kad atitikti kv. reikalavimus, sąlygos.
- 8.3. Paaiškinimas dėl trečiųjų asmenų, kurie aktyviai neprisidės prie sutarties vykdymo.
- 8.4. Prašymas nurodyti kokias sutarties dalis ir kokius subtiekejus, jeigu jie yra žinomi, tiekėjas ketina pasitelkti.
- 8.5. Nurodyta, kad reikalaujama kvalifikacija turi būti įgyta iki paraiškų arba iki pasiūlymų (kai paraiškos neteikiamos) pateikimo termino pabaigos. Užsienio tiekėjų teisės pripažinimo dokumentai gali būti išduoti ir vėliau.
- 8.6. Reikalavimas pateikti EBVPD.
- 8.7. Reikalavimas, kad ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs tiekėjas pateiktų aktualius dokumentus, patvirtinančius jo atitiktį kv. reikalavimams.

KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI

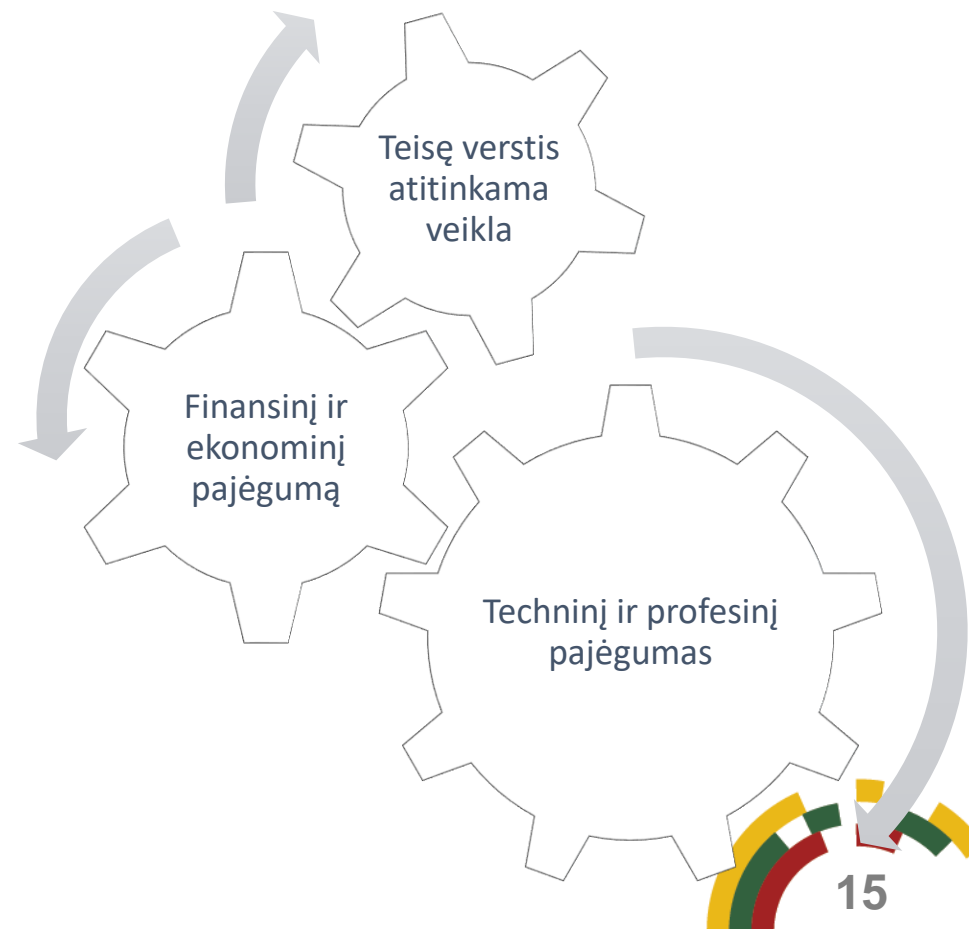
Kvalifikacijos reikalavimai (VPĮ 47 str., 51 str., M 5 p.)

PV, siekdamas išsiaiškinti ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti sutarties sąlygas, turi teisę pirkimo dokumentuose nustatyti:

Būtinus kvalifikacijos reikalavimus ir jų reikšmes

Šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus ar informaciją

Atsižvelgiama į:

Kvalifikacijos reikalavimai (VPĮ 47 str., 51 str.)

Metodikos 6 p.:

Pirkimo vykdytojas, vadovaudamasis šios Metodikos 7 punkte nustatytais principais, **gali nustatyti kitokius nei šioje Metodikoje įtvirtintus, VPĮ ir PĮ neprieštaraujančius, objektyvius ir nediskriminacinius finansinio ir ekonominio ar techninio ir profesinio pajėgumo kriterijus ir jų vertinimo metodus ir (ar) jų reikšmes**, jei tai būtina dėl konkretaus pirkimo objekto specifikos, apimties, ypatingų pirkimo sutarties vykdymo sąlygų, tačiau **negali reikalauti, kad tiekėjai pateiktu kitokius kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, nei nurodyta VPĮ 51 straipsnyje.**

VPĮ 51 str. 9 d., M 9 p.:

Pirkimo vykdytojas visų pirma reikalauja tokios rūšies pažymų ir tokių dokumentinių įrodymų formų, apie kuriuos pateikta informacija Europos Komisijos informacinėje dokumentų saugykloje „e-Certis“.

Teisė verstis atitinkama veikla (1)

Tikslas

įsitikinti, kad tiekėjas turi teisę verstis ta veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti.

Suteikiama:

- Bendraisiais pagrindais
- Teisės aktais nustatyta speciali tvarka (licencijos, atestatai, kt.)
- Perkant paslaugas (jeigu tai privaloma kilmės šalyje):
 - turėti specialių leidimą;
 - būti t.t. organizacijų nariais.

Teisė verstis atitinkama veikla (2)

PD privaloma nurodyti:

- Veiklą, kuria turi turėti teisę tiekėjas verstis (tiksliai, aiškiai).
- Teisinį pagrindą;
- Dokumentus (informaciją) kuriuos turi pateikti.
- Jei teisė verstis atitinkama veikla netikrinama, - pirkimo vykdytoji įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys.

Pvz.:

- įsigyti verslo liudijimą,
- registruoti individualią veiklą,
- gauti tam tikrus leidimus, susijusius su pirkimo sutarties vykdymu,
- (subtiekėjai).

Kada turi pateikti šiuos dokumentus?

Finansinis ir ekonominis pajėgumas (1)

Tikslas

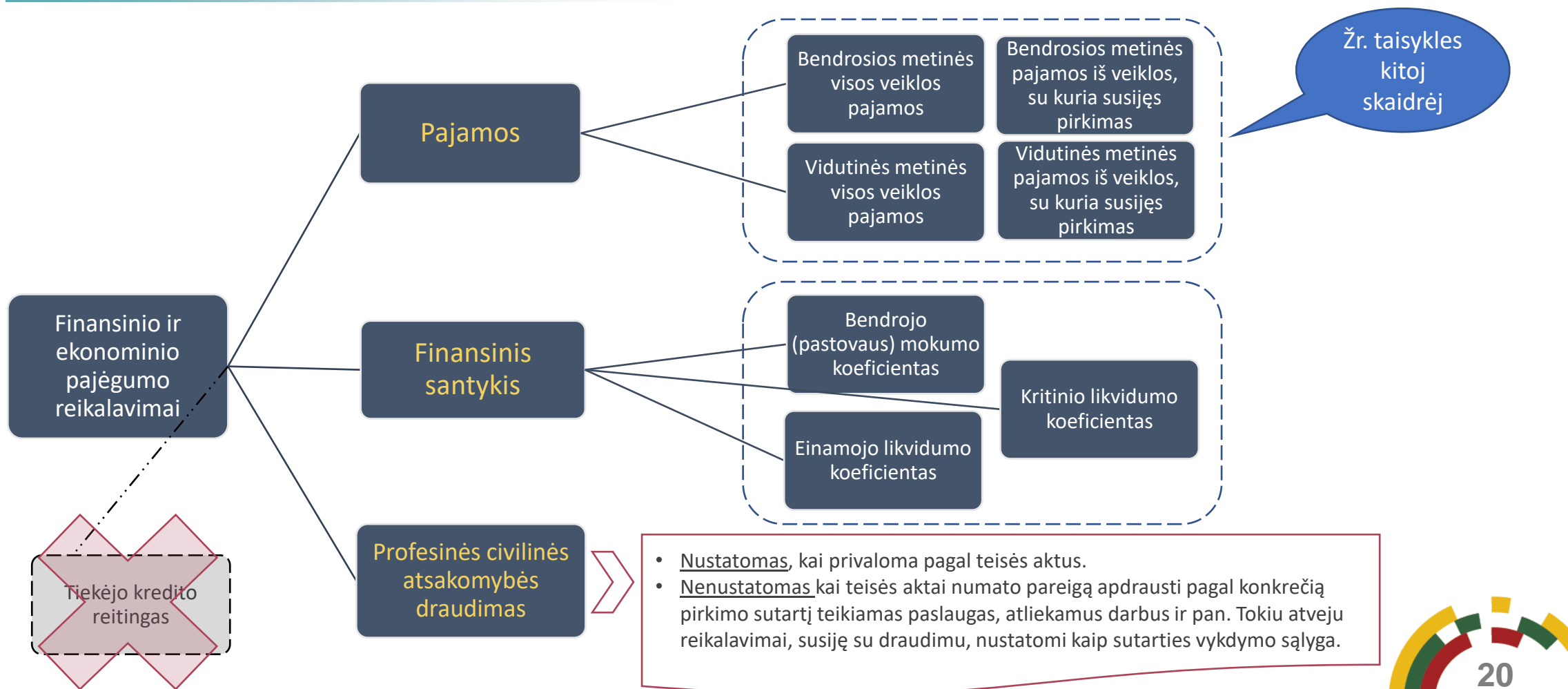
įsitikinti, jog ūkio subjektas turi būtiną finansinį ir ekonominį pajėgumą. (Bet ne patirtį!)

Nustatant
atsižvelgiama
į:

- numatomą sutarties trukmę ir vertę be PVM (kai sutartis ilgalaikė – į planuojamą didžiausią metinę sutarties vertę);
- apmokėjimo sąlygas;
- ar nuo ketinamos sudaryti sutarties priklauso kitų sutarčių ar pirkimo vykdytojo veiklos vykdymas;
- prekių, paslaugų ar darbų sektoriaus ypatumus ir tiekėjų esamą finansinį ir ekonominį pajėgumą;
- kitas svarbias aplinkybes.

Finansinis ir ekonominis pajėgumas (2)

Tiekėjo metinės pajamos

Taisyklės:

- Daugiausiai **3** (trejų) paskutinių finansinių metų (paprastai – 1 m., pagrįstais atvejais, kai reikia įsitikinti ilgalaikiu tiekėjo finansiniu ir ekonominiu pajėgumu – 2 arba 3 m.),

Jeigu ūkio subjektas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau – nuo jo įregistravimo ar veiklos su pirkimu susijusioje veiklos srityje pradžios dienos, metinių pajamų sumos iš visos veiklos arba iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas, jei ši informacija turima.

- Negali būti daugiau kaip **2** kartus didesnė už numatomą atliekamo pirkimo vertę.

Išskyrus pagrįstus atvejus (reikalavimas turi būti susijęs su sutarties dalyku ir proporcingas sutarties dalyko atžvilgiu) - *pirkimo dokumentuose arba pirkimo procedūry ataskaitoje nurodomos pagrindines tokio reikalavimo priežastys.*

- Atsižvelgiama į ūkio subjekto **finansinius** metus.

- Kai **pirkimo objektas skaidomas į dalis**, reikalavimai dėl ūkio subjekto metinių pajamų nustatomi kiekvienai pirkimo daliai atskirai.

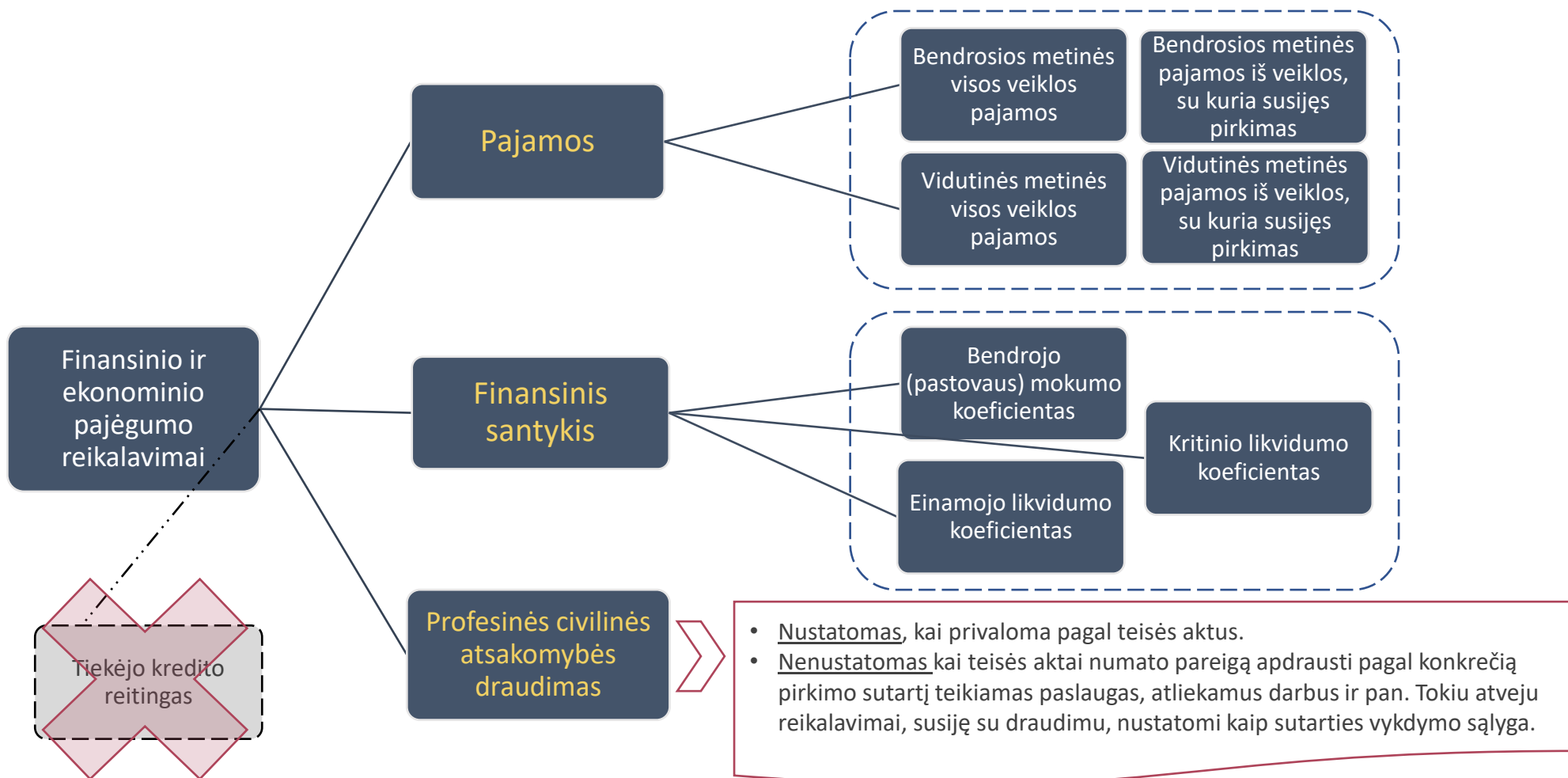
Jeigu su tuo pačiu tiekėju galėtų būtų sudaroma pirkimo sutartis (-ys) dėl kelių pirkimo objekto dalių, PV gali nustatyti, kad reikalavimas dėl metinių pajamų taikomas atsižvelgiant į tų pirkimo objekto dalių bendrą numatomą pirkimo vertę.

- **Preliminariosios sutarties su atnaujintu tiekėju varžymūsi** atsižvelgiama į didžiausią numatomą tuo pačiu metu vykdomų konkrečių pirkimo sutarčių vertę, jeigu ji žinoma, arba, jeigu ji nežinoma, į numatomą preliminariosios sutarties vertę.

- **DPS** atveju, nustatoma atsižvelgiant į didžiausią numatomą konkrečių per dinaminę pirkimo sistemą sudaromų pirkimo sutarčių vertę.

Finansinis ir ekonominis pajėgumas (2)

Techninis ir profesinis pajėgumas (1)

Tikslas

įsitikinti, jog tiekėjas turi sutarties vykdymui būtinus žmogiškuosius ir techninius išteklius bei patirtį.

Nustatoma
atsižvelgiant
į:

- perkamų prekių, paslaugų ar darbų pobūdį, kiekį, svarbą, paskirtį ir
- numatomos sudaryti sutarties trukmę ir vertę.

Techninis ir profesinis pajėgumas (2)

16. Tiekėjo patirtis

Žr. taisyklės
kitoj skaidrėj

17. Technikos specialistai ir techninės organizacijos, vykdysiantys pirkimo sutartį, ypač atsakingi už kokybės kontrolę.

18. Tiekėjo įranga ir priemonės, naudojamos kokybei užtikrinti, ir galimybės atlikti studijas ir tyrimus

19. Tiekimo grandinės valdymo ir stebėjimo sistemos, kurias tiekėjas gali taikyti vykdydamas pirkimo sutartį

20. Tiekėjo prekių gamybos pajėgumai ar paslaugų teikimo technines galimybes ir, jeigu reikia, galimybes atlikti mokslo darbus ir mokslinius tyrimus bei jo turimos priemonės kokybei įvertinti, kuriomis jis naudosis

21. Paslaugų teikėjo ar rangovo, ar jų personalo, ar jų vadovaujančio personalo išsilavinimas ir profesinė kvalifikacija

22. Aplinkos apsaugos vadybos priemonių, kurias tiekėjas galės taikyti vykdydamas pirkimo sutartį, taikymas

23. Tiekėjo darbuotojų vidutinis metinis skaičius ir vadovaujančiųjų darbuotojų skaičius per paskutinius 3 metus

24. Tiekėjo pirkimo sutarčiai vykdyti turimi įrankiai, įrenginiai ar techninės priemonės

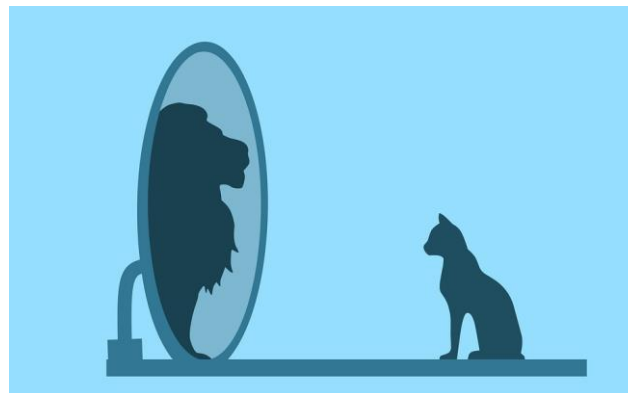
25. Reikalavimas pateikti prekių pavyzdžius, aprašymus ar nuotraukas, kurių autentiškumą pirkimo vykdytojo pageidavimu tiekėjas turi patvirtinti

26. Reikalavimas, kad tiekėjo tiekiamų prekių kokybė tiksliai atitinka nurodytas specifikacijas ir standartus ir tai patvirtina oficialių kokybės kontrolės institucijų ar pripažintą kompetenciją turinčių agentūrų išduotos pažymos

Tiekėjo patirtis (1)

Vertinama **tiekėjo** patirtis tiekiant panašias prekes, teikiant panašias paslaugas, atliekant panašius darbus.

**Panašios prekės,
paslaugos,
darbai, kurių
panašūs:**

- pobūdis
- paskirtis
- kiekis ar apimtis
- įvykdymo (atlikimo) sąlygos
- vertė

**Vertinama
visuma**

Kai tinkamas sutarties įvykdymas priklauso tik nuo specialistų patirties, šis reikalavimas nekeliamas.

Tiekėjo patirtis (2)

Užbaigto rezultato patirtis, jeigu:

- Pirkimo objektas yra nedalomas;
- Sutarties bus sudaroma dėl galutinio rezultato sukūrimo;
- Negalima nustatyti ar tinkamai pristatytos ir sumontuotos prekės, suteiktos paslaugos, atlikti darbai, kol nėra galutinio rezultato.

Tiekėjas turi įrodyti, kad tinkamai pasiekė rezultatą vykdydamas vieną ar kelias sutartis

„Tęstinė“ patirtis, jeigu:

- Pirkimo objektas yra sudėtinis ar dalus;
- Bus sudaroma tęstinio pobūdžio pirkimo sutartis, kai prekių pristatymo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo terminas yra nevienkartinis.

Tiekėjas gali įrodinėti, kad tinkamai įvykdė vieną ar kelias sutartis ar vykdomų sutarčių dalis

Tiekėjo patirtis (3)

Apibrėžiama:

- verte (be PVM)
- kiekiu
- apimtimi (plotas, ilgis, kiekis, kt.)
- įvykdymo (atlikimo) sąlygomis
- kt.

Ne visi kriterijai, o tik tie, kurie geriausiai apibūdina tiekėjo patirtį

0,3-0,7 (arba mažesnė) kriterijų reikšmė

Patirtis turi būti įgyta per:

darbų pirkimo atveju

prekių ar paslaugų pirkimo atveju

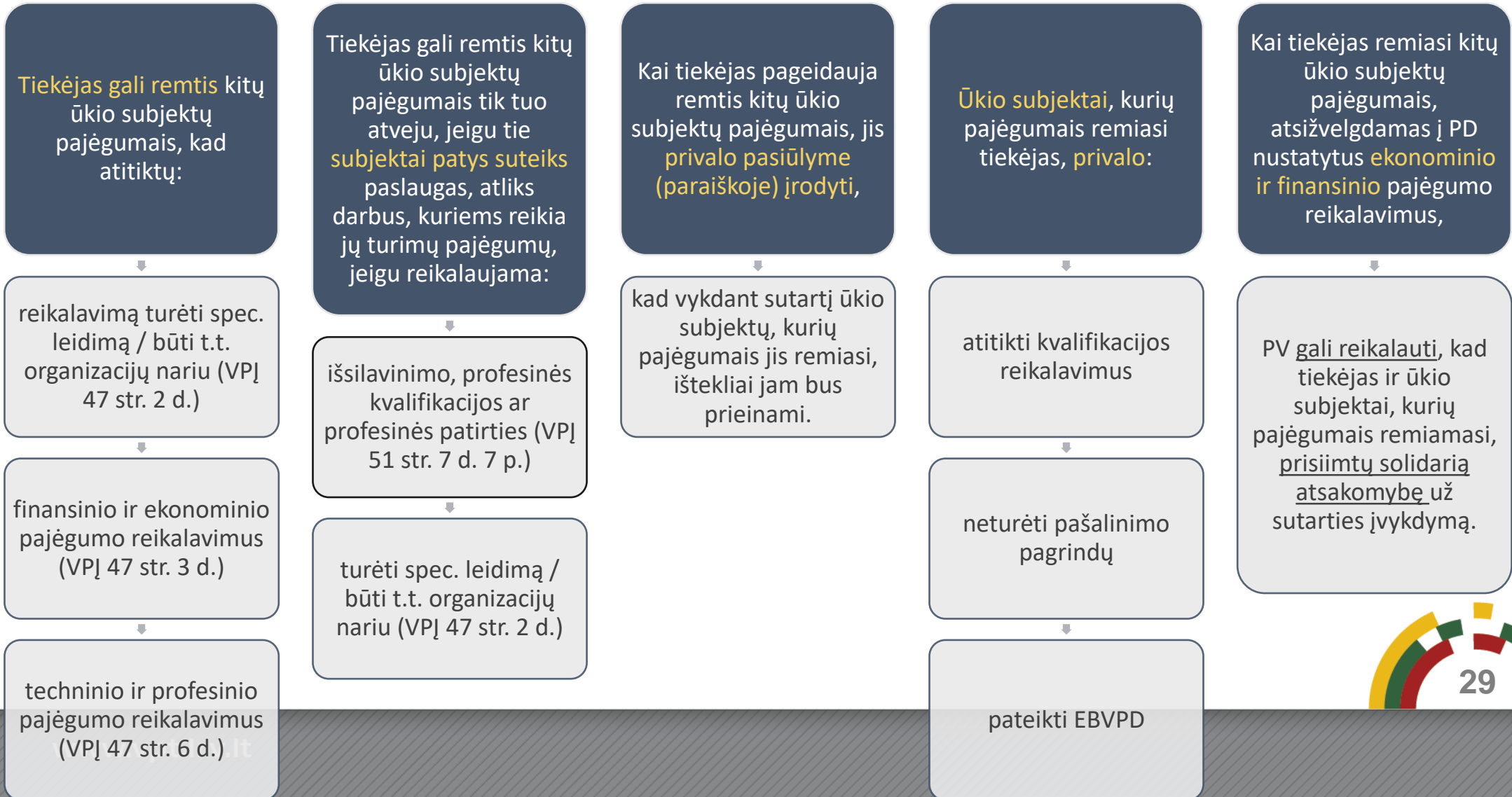
per paskutinius 5* metus iki pasiūlymo pateikimo

per paskutinius 3* metus iki pasiūlymo pateikimo

RĒMIMASIS ŪKIO SUBJEKTŪ PAJĒGUMAIS (VPĪ 49 str./PĪ 62 str.)

Rēmimasis ūkio subjektu pajēgumais (VPĻ 49 str./PĻ62 str.)

Kokius kvalifikacijos reikalavimus nustatyti?

Likite sveiki!

Arūnė Andrulionienė

Metodinės pagalbos skyriaus vyresnioji patarėja

klausk@vpt.lt

www.vpt.lrv.lt, klausk.vpt.lt

Viešųjų pirkimų tarnyba

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A